

Asia: VN/5360/2026

Luonnokset valtioneuvoston asetuksiksi eräiden muovituotteiden tuottajien kunnille vuosilta 2026-2028 maksamista korvauksista ja eräistä muovituotteista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston asetus eräistä muovituotteista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n sekä liitteiden 1 ja 3 muuttamisesta

1 §. Soveltamisala

Elintarviketeollisuusliitto (ETL) kiittää ympäristöministeriötä mahdollisuudesta lausua luonnoksista valtioneuvoston asetuksiksi eräiden muovituotteiden tuottajien kunnille vuosilta 2026–2028 maksamista korvauksista sekä eräistä muovituotteista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.

ETL pitää tärkeänä, että SUP-direktiivin mukainen tuottajien kustannusvastuu on pakkausten tuottajien näkökulmasta reilu, ennakoitava ja yhdenmukainen muun pakkaussäätelyn kanssa. Erityisesti on tärkeää, että soveltamisala vastaa EU:n pakkaus ja pakkausjäteasetuksen (PPWR) mukaisia määritelmiä, jotta lainsäädäntö on yrityksille selkeää, ja päällekkäisiä tai ristiriitaisia velvoitteita ei synny.

Voimaantulo ja siirtymäsäännös

Ei lausuttavaa.

Liite 1

Ei lausuttavaa.

Liite 3

Ei lausuttavaa.

Valtioneuvoston asetus eräiden muovituotteiden tuottajien kunnille vuosilta 2026–2028 maksamista korvauksista

1 §. Soveltamisala

Ei lausuttavaa.

2 §. Kiinteämääräinen asukaskohtainen vuosikustannus

Kiinteämääräinen korvaustaso on valmistelussa määritetty kuntien esitysten ja laskelmien perusteella. ETL pitää kiinteään asukaskohtaiseen vuosikustannukseen perustuvaa korvausmallia tässä vaiheessa perusteltuna, sillä kuntien vuosien 2023 ja 2024 ilmoittamissa luvuissa on paljon hajontaa, kuten perusteluissakin todetaan. ETL katsoo, että kustannusten seuranta ja raportointi eivät tällä hetkellä mahdollista kustannusten luotettavaa ja vertailukelpoista kohdentamista toteutuneiden kustannusten perusteella.

Kiinteämääräisen asukaskohtaisen kustannuksen suuruus olisi ehdotuksen mukaan 4,67 euroa vuonna 2026 ja 4,77 euroa vuosina 2027 ja 2028. ETL katsoo, että alempi asukaskohtainen korvaustaso muodostaisi perustellumman ja pakkaustuottajien näkökulmasta oikeudenmukaisemman lähtökohdan kiinteämääräiselle korvaukselle. Korvaustaso, joka ei perustu yhdenmukaiseen ja todennettavissa olevaan kustannustietoon heikentää korvausjärjestelmän hyväksyttävyyttä, eikä kannusta kuntia järjestelmän kehittämiseen.

3 §. Keräyskustannusten jakaminen tuoteryhmittäin

Ehdotettu keräyskustannusten jakaminen tuoteryhmittäin perustuu tuottajien teettämään koostumusselvitykseen. Suurimmat jätteiden keräyksestä ja roskien siivoamisesta aiheutuvat kustannukset kohdistuisivat elintarviketeollisuuden yrityksiin. Epävarmojen jakeiden osalta kustannukset on ehdotuksessa jaettu tasan tuottajien ja kuntien maksettavaksi. ETL katsoo, ettei näille yrityksille tule kohdistaa enää uusia heille kuulumattomia kustannuksia.

ETL katsoo, että tuoteryhmäkohtaista kustannusvastaavuutta tulisi voida arvioida myös koostumusselvitysten välillä. Ajantasainen markkinoille saatettujen pakkausten määrän raportointi tarjoaisi perustellun ja läpinäkyvän pohjan kustannusjakojen tarkistamiselle varmistuen, että kustannusvastuu vastaa mahdollisimman hyvin markkinoille saatettujen pakkausten todellista määrää.

4 §. Siivouskustannusten jakaminen tuoteryhmittäin

Siivouskustannusten osalta kustannusten jakaminen tuoteryhmittäin perustuu keräyskustannusten tavoin koostumusselvitykseen. ETL katsoo, että samat periaatteet kustannusten jakautumisesta, joustavuudesta ja ajantasaisuudesta markkinoille saatettujen pakkausten määrässä tapahtuvien muutosten osalta koskevat myös siivouskustannusten kohdentamista.

Voimaantulo ja siirtymäsäännös

Ei lausuttavaa.

Asetusten perustelumuistio

Tähän voitte jättää mahdolliset kommenttinne muistioon

Ei lausuttavaa.

Muut kommentit

Tähän voitte jättää mahdolliset muut kommenttinne

Laajennetun tuottajavastuun myötä elintarviketeollisuuden yritysten maksettavaksi on siirtynyt kunnille aiemmin kuuluneita roskaantumisen ehkäisemiseen ja siivoamiseen liittyviä kustannuksia. ETL korostaa, että korvausjärjestelmän tulee olla reilu, ennakoitava ja kuvastaa aiheuttaja maksaa -periaatetta.

ETL katsoo, että toimivan ja reilun korvausjärjestelmän edellytyksenä on kuntien kustannus seurannan ja raportoinnin kehittäminen nykyistä systemaattisemmaksi ja yhtenäisemmäksi. Nykyisellään kuntien keräys- ja siivouskustannustiedot eivät ole riittävän vertailukelpoisia tai läpinäkyviä, jotta kustannusvastuun kohdentamista voitaisiin arvioida luotettavasti toteutuneisiin kustannuksiin perustuen. ETL:n näkemyksen mukaan, tämä ylläpitää epävarmuutta kustannusten muodostumisesta sekä heikentää korvausjärjestelmän kehittämisen mahdollisuuksia.

Lisäksi ETL toteaa, että roskaantumisen vähentämistä koskeva ohjaus ei voi perustua yksinomaan kustannusten jakamiseen tuottajien ja kuntien välillä. Sääntelyn ja korvausten jakautumisen tulisi pohjautua entistä selkeämmin aiheuttaja maksaa -periaatteeseen ja tukea roskaantumisen ehkäisyä vaikuttavilla ja kustannustehokkailla keinoilla ilman tarpeetonta hallinnollista kuormitusta. ETL pitää siksi tärkeänä tarkastella kustannustehokkaampia vaihtoehtoja nykyiselle roskaantumiseen ja siivoamiseen painottuvalle laajennetun tuottajavastuun mallille. Vaikuttava roskaantumisen ehkäisy edellyttää, että ohjaus ja vastuu kohdistuvat myös jätteen synnyttäjään eli kuluttajaan.

Aalto Laura
Elintarviketeollisuusliitto ry